

WYTYCZNE

dla komisarzy wyborczych, dotyczące sprawdzania prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 21 listopada 2010 r. i ogłaszania wyników tych wyborów na obszarze województwa

Ilekróć w niniejszych wytycznych jest mowa o przepisach:

- Ordynacji wyborczej — należy przez to rozumieć przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw,
- ustawy o wyborze wójta — należy przez to rozumieć przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta,
- ustawy warszawskiej — należy przez to rozumieć przepisy ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

I. Sprawdzanie prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Do zadań komisarzy wyborczych należy sprawdzenie prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych utworzonych dla wyborów rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy (art. 127 ust. 1, art. 155 ust. 1 i art. 180 ust. 2 Ordynacji wyborczej oraz art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej) oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów dokonują komisarze wyborczy, zgodnie z właściwością określoną w załączniku nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13, poz. 225, z późn. zm.).

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 lit. d powołanej uchwały do wyłącznej kompetencji komisarza wyborczego właściwego w zakresie wykonywania czynności o charakterze

ogólnowojevodzkim należy sprawdzenie prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do sejmiku województwa. Do właściwości Komisarza Wyborczego w Warszawie należy również sprawdzenie prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do Rady m. st. Warszawy i do rad dzielnic m. st. Warszawy.

1. Przyjmowanie przez komisarzy wyborczych protokołów z wyborów.

Przekazanie komisarzom wyborczym protokołów z wyborów następuje w sposób określony w części VII wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących sposobu ustalania wyników głosowania i wyników wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i do rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 21 listopada 2010 r., stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 października 2010 r. (M. P. Nr 77, poz. 962).

Komisarz wyborczy właściwy w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim otrzymuje od wojewódzkiej komisji wyborczej po jednym egzemplarzu protokołu z wyborów do sejmiku województwa wraz z zestawieniami wyników głosowania w okręgu wyborczym i protokołami głosowania w obwodach głosowania, a także protokoły zbiorczych wyników głosowania na obszarze powiatu (miasta na prawach powiatu, okręgu wyborczego), sporządzone przez powiatowe komisje wyborcze, bądź miejskie komisje wyborcze w miastach na prawach powiatu. Komisarz wyborczy otrzymuje także drugi egzemplarz protokołu z wyborów do sejmiku województwa wraz z zestawieniami, przeznaczony dla Państwowej Komisji Wyborczej. Protokół ten należy dostarczyć Państwowej Komisji Wyborczej wraz z obwieszczeniem o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa (art. 180 ust. 1 Ordynacji wyborczej) i komunikatem lub obwieszczeniem komisarza wyborczego o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzonych w dniu 21 listopada 2010 r.

Przyjmowanie protokołów przez komisarzy wyborczych lub upoważnione osoby dokonywane jest protokolarnie, po przeliczeniu protokołów i zestawień oraz sprawdzeniu ich kompletności (z uwzględnieniem wkładek i załączników). Terytorialne komisje otrzymują pisemne potwierdzenie przyjęcia wymienionych protokołów (ze wskazaniem rodzaju i liczby) i innych dokumentów.

2. Sprawdzanie wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych do rad oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Sprawdzenie przez komisarzy wyborczych prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych do rad oraz wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast polega na zbadaniu poprawności sporządzenia protokołów głosowania w obwodach oraz na zbadaniu wszystkich czynności dokonywanych przez terytorialne komisje wyborcze w celu ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów. Sprawdzeniu podlega także prawidłowość wszystkich obliczeń prowadzących do ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów.

Przy czynnościach sprawdzających komisarze wyborczy korzystają z systemu informatycznego, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 września 2010 r. w sprawie określenia warunków i sposobu wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M. P. Nr 73, poz. 927). System informatyczny pozwala na automatyczną kontrolę poprawności arytmetycznej danych z protokołów głosowania i protokołów z wyborów oraz na obliczenie wyników głosowania i wyników wyborów.

W przypadku zastosowania przez terytorialne komisje wyborcze systemu informatycznego przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych, czynności komisarza wyborczego polegają w szczególności na:

- 1) sprawdzeniu, czy dostarczone protokoły są wersją ostateczną wydruku z systemu informatycznego; w tym celu do systemu należy wprowadzić symbol kontrolny systemu informatycznego lub ewentualnie kod kreskowy podany na dostarczonym protokole i sprawdzić, czy egzemplarz tego protokołu jest zgodny z wydrukiem uzyskanym z systemu informatycznego;
- 2) sprawdzeniu prawidłowości sporządzenia protokołów z wyborów oraz załączonych do nich zestawień (bez konieczności badania prawidłowości wszystkich obliczeń prowadzonych na danych z protokołów głosowania w obwodach); sprawdzenie to powinno dotyczyć kompletności przekazanych dokumentów, tj. czy obejmują one dane ze wszystkich obwodów głosowania i okręgów wyborczych, z uwzględnieniem tych obwodów i okręgów, w których nie przeprowadzono głosowania;

- 3) kontroli poprawności wprowadzenia do systemu informatycznego wyników głosowania z wybranych protokołów głosowania obwodowych komisji wyborczych poprzez porównanie danych z systemu informatycznego z danymi zawartymi w oryginałach wybranych losowo protokołów obwodowych komisji wyborczych, a zwłaszcza z protokołów głosowania sporządzonych ręcznie, a wprowadzonych do systemu informatycznego przez terytorialną komisję wyborczą;
- 4) kontroli poprawności arytmetycznej protokołów głosowania i protokołów z wyborów na podstawie analizy raportu ostrzeżeń wydrukowanego z systemu informatycznego;
- 5) sprawdzeniu poprawności formalnej dostarczonych protokołów i zestawień (wypełnienie rubryk protokołów, podpisy, pieczęcie).

Analogiczny tryb postępowania dotyczy sporządzenia protokołów dotyczących wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

W przypadku, gdy terytorialna komisja wyborcza nie korzystała z systemu informatycznego, kontrolę dotyczącą wyników głosowania i wyników wyborów komisarz wyborczy prowadzi przez zarządzenie wprowadzenia do systemu informatycznego danych z protokołów głosowania w obwodach, a po otrzymaniu wydruku protokołu z wyborów z systemu informatycznego porównuje wydruk z dostarczonym protokołem.

3. Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych lub wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

W razie stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania lub wyników wyborów w okręgu wyborczym, komisarz wyborczy zarządza ponowne ustalenie tych wyników i zawiadamia o tym niezwłocznie Państwową Komisję Wyborczą (art. 127 ust. 2, art. 155 ust. 2 i art. 180 ust. 2 Ordynacji wyborczej i art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej).

W postanowieniu wydanym w omawianej sprawie komisarz wyborczy, po stwierdzeniu istoty nieprawidłowości, wskazuje sposób jej usunięcia. Zawiadomienie Państwowej Komisji Wyborczej o zarządzeniu ponownego ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów następuje przez przesłanie kopii postanowienia faksem. Protokoły głosowania w obwodach przekazywane są terytorialnej komisji wyborczej wraz z postanowieniem, tylko wtedy jeśli są one potrzebne do usunięcia nieprawidłowości (jeśli np. zestawienia wyników głosowania w okręgu zawierają dane ustalone w sposób prawidłowy, a nieprawidłowość wystąpiła

tylko w protokole z wyborów, to zwracanie protokołów głosowania w obwodach jest zbędne).

Komisarz wyborczy przy pomocy systemu informatycznego umożliwi terytorialnej komisji wyborczej wprowadzenie do systemu skorygowanych danych.

Terytorialna komisja wyborcza zobowiązana postanowieniem komisarza wyborczego do ponownego ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów w okręgu wyborczym, niezwłocznie wykonuje konieczne czynności i wprowadza je do systemu informatycznego oraz sporządza w miejsce dokumentów wadliwych nowe zestawienie wyników głosowania w okręgu wyborczym i nowy protokół z wyborów.

Analogiczny tryb postępowania dotyczy usuwania ujawnionych nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania i wyników wyborów wójta, burmistrza i prezydenta miasta (art. 2 ust. 2 ustawy o wyborze wójta).

Nowe dokumenty są opatrywane datą ich sporządzenia oraz napisem na pierwszej stronie w górnym prawym rogu odpowiednio „Ponowne ustalenie wyników głosowania” lub „Ponowne ustalenie wyników wyborów”.

Przedstawiony wyżej tok postępowania stosuje się również w przypadku konieczności usunięcia przez obwodowe komisje wyborcze nieprawidłowości w protokołach głosowania w obwodzie.

W przypadku, gdy nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania lub wyników wyborów w wyborach sejmiku województwa powstały przy ustalaniu wyników głosowania w powiecie lub w mieście na prawach powiatu, wojewódzka komisja wyborcza przekazuje postanowienie komisarza wyborczego powiatowej komisji wyborczej (lub miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu) w celu usunięcia nieprawidłowości.

Terytorialne komisje wyborcze obowiązane są podać do wiadomości publicznej ustalone ponownie wyniki głosowania i wyniki wyborów w okręgach wyborczych. Dotyczy to również powiatowych komisji wyborczych i miejskich komisji wyborczych w miastach na prawach powiatów ustalających zbiorcze wyniki głosowania na obszarze powiatu lub miasta, ewentualnie okręgu wyborczego, w wyborach do sejmiku województwa, jeżeli nieprawidłowość dotyczyła ustalenia tych wyników.

Obowiązek podania ponownie ustalonych wyników do wiadomości publicznej dotyczy odpowiednio danych liczbowych o wynikach głosowania i wynikach wyborów wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Po otrzymaniu poprawionych protokołów komisarze wyborczy dokonują ponownego sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów. Sposób i zakres sprawdzenia należy dostosować do rodzaju stwierdzonych wcześniej nieprawidłowości.

II. Sporządzenie obwieszczenia o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa i podanie go do publicznej wiadomości.

Niezwłocznie po sprawdzeniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych utworzonych dla wyborów rad gmin, rad w miastach na prawach powiatów i rad powiatów znajdujących się na obszarze danego województwa i usunięciu ewentualnych nieprawidłowości, komisarze wyborczy przekazują komisarzowi wyborczemu właściwemu w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim protokoły z wyborów do tych rad wraz z zestawieniami wyników głosowania w okręgach wyborczych. Kopie tych dokumentów pozostają u komisarzy wyborczych.

Protokoły głosowania w obwodach przekazane przez terytorialne komisje wyborcze pozostają w dyspozycji komisarzy wyborczych i nie są przekazywane komisarzom wyborczym właściwym w zakresie wykonywania czynności ogólnowojevodzkich.

Komisarz wyborczy wykonujący czynności ogólnowojevodzkie na podstawie protokołów z wyborów, sporządzonych przez terytorialne komisje wyborcze działające na obszarze województwa, sporządza obwieszczenie o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa (art. 182 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej).

Przy sporządzeniu obwieszczenia komisarz wyborczy korzysta z techniki informatycznej.

Sporządzając obwieszczenie dostosowuje się rubryki jego wzoru do wyników wyborów w poszczególnych okręgach wyborczych. W obwieszczeniu nie zamieszcza się opisów czynności lub rubryk, które nie mają odniesienia do wyborów w danym okręgu.

Wyciąg z obwieszczenia komisarza wyborczego przeznaczony do rozplakatowania na obszarze gminy (art. 183 Ordynacji wyborczej) obejmuje:

- 1) Część I obwieszczenia w całości;
- 2) dane z Części II obwieszczenia w zakresie:
 - a) wyników wyborów do rady gminy we wszystkich okręgach, z uwzględnieniem imion i nazwisk wybranych radnych i wskazaniem numerów i oznaczeń list, z których kandydowali,

- b) wyników wyborów do rady miasta w mieście na prawach powiatu we wszystkich okręgach wyborczych, z uwzględnieniem imion i nazwisk wybranych radnych i wskazaniem numerów i oznaczeń list, z których kandydowali,
- c) wyników wyborów w okręgu wyborczym w wyborach do rady powiatu obejmujących daną gminę, z uwzględnieniem imion i nazwisk radnych wybranych w tym okręgu i wskazaniem numerów i oznaczeń list, z których kandydowali (nie dotyczy to miast na prawach powiatu),
- d) wyników wyborów w okręgu wyborczym w wyborach do sejmiku województwa, obejmującym dany powiat lub miasto na prawach powiatu, z uwzględnieniem imion i nazwisk radnych wybranych w tym okręgu i wskazaniem numerów i oznaczeń list, z których kandydowali,
- e) liczby nieobsadzonych mandatów według okręgów wyborczych w wyborach do odpowiednich rad.

Zapis elektroniczny treści obwieszczenia komisarza wyborczego jest transmitowany do Państwowej Komisji Wyborczej.

Rozplakatowanie wyciągów z obwieszczeń na obszarze każdej gminy jest zadaniem właściwych komisarzy wyborczych, wykonujących to zadanie przy pomocy delegatur Krajowego Biura Wyborczego, które pokrywają koszty wydrukowania obwieszczeń i ich rozplakatowania.

III. Sporządzenie komunikatu o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa i obwieszczenia o wynikach wyborów po przeprowadzeniu w dniu 5 grudnia 2010 r. ponownego głosowania oraz obwieszczenia uzupełniającego to obwieszczenie.

Po sprawdzeniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast **przeprowadzonych 21 listopada 2010 r.**, komisarze wyborczy przekazują protokoły z wyborów właściwemu komisarzowi wyborczemu wyznaczonemu do wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim. Komisarz wyborczy wykonujący czynności ogólnowojevodzkie ustala treść komunikatu o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa. Komunikat sporządza się, jeżeli na obszarze województwa jest gmina lub gminy, w których zachodzi konieczność przeprowadzenia głosowania ponownego w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Komunikat podlega niezwłocznie rozplakatowaniu w gminach i miastach.

Jeżeli na obszarze województwa nie przeprowadza się ponownego głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta), wówczas komisarz wyborczy wykonujący czynności ogólnowojejewódzkie nie sporządza komunikatu o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa, lecz obwieszczenie o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa.

Natomiast w przypadku przeprowadzania głosowania ponownego, po sprawdzeniu wyników głosowania i wyników wyborów, komisarze wyborczy przekazują protokoły z wyborów w ponownym głosowaniu komisarzowi wyborczemu wykonującemu czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim. Na tej podstawie komisarz wyborczy sporządza obwieszczenie o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa.

Wyciąg z obwieszczenia obejmujący dane zawarte w pkt I i II oraz szczegółowe wyniki wyborów wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w danej gminie lub mieście podaje się do wiadomości publicznej przez rozplakatowanie w trybie określonym w pkt II.

Analogicznie postępuje się w przypadku, gdy na obszarze województwa doszło do przesunięcia ponownego głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta), ze względu na to, że w gminie (gminach) jeden z kandydatów wycofał zgodę na kandydowanie, stracił bierne prawo wyborcze lub umarł. W takiej sytuacji komisarz wyborczy wykonujący czynności ogólnowojejewódzkie sporządza obwieszczenie uzupełniające obwieszczenie o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzonych w dniu 21 listopada 2010 r. i ponownym głosowaniu w dniu 5 grudnia 2010 r.

Komunikat i obwieszczenia komisarza wyborczego sporządzane są przy zastosowaniu techniki informatycznej.

IV. Przekazanie dokumentów z wyborów do Państwowej Komisji Wyborczej

Komisarze wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim przekazują do Państwowej Komisji Wyborczej:

- 1) otrzymane od wojewódzkiej komisji wyborczej pakiety zawierające: drugi egzemplarz protokołu wyników z wyborów do sejmiku województwa wraz z zestawieniami,
- 2) obwieszczenie komisarza wyborczego o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa,

- 3) komunikat komisarza wyborczego o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa,
- 4) obwieszczenie komisarza wyborczego o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze województwa;
- 5) obwieszczenie komisarza wyborczego uzupełniające obwieszczenie o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzonych w dniu 21 listopada 2010 r. i ponownym głosowaniu w dniu 5 grudnia 2010 r. — o ile zostało sporządzone.

Dokumenty, o których wyżej mowa, przekazywane są łącznie do Państwowej Komisji Wyborczej, po ustaleniu wyników wyborów przez wszystkie terytorialne komisje wyborcze na obszarze województwa, w terminie uzgodnionym z Sekretarzem Państwowej Komisji Wyborczej.

Dokumenty, o których mowa w pkt 2-5 przekazywane są do Państwowej Komisji Wyborczej również drogą elektroniczną, niezwłocznie po ich sporządzeniu.